

1.09 Objavljeni strokovni prispevek na konferenci
1.09 Published Professional Conference Contribution

Mirjana Kontestabile Rovis*

PODIPLOMSKI ŠTUDIJ ARHIVISTIKE V SLOVENIJI: PROJEKT HERITAGE LIVE

Izvleček:

V okviru EU-projekta HERITAGE LIVE je v sklopu z naslovom "Oživljanje kulturne dediščine z informacijskimi orodji" potekalo oblikovanje skupnega študijskega programa arhivistike 3. stopnje med Fakulteto za humanistične študije Koper in Oddelkom za informacijske študije Filozofske fakultete Zagreb. Članek predstavlja potek oblikovanja programa vse od začetnih idej o podiplomskem študiju arhivistike, projekt HERITAGE LIVE, skupna arhivska srečanja in konference, ki so potekale na to temo, ter podiplomski študij arhivistike.

Ključne besede:

arhivistika, podiplomski študij, projekt HERITAGE LIVE, Arhivsko društvo Slovenije, Hrvaško arhivistično društvo, Koper, Zagreb

Abstract:

Postgraduate Studies of Archival Science in Slovenia: HERITAGE LIVE Project

Within the EU project HERITAGE LIVE, as part of Revitalisation of cultural heritage with information tools, a new joint study programme for the 3rd stage of archival science studies has been created by the Faculty of Humanities Koper and the Department of Information Studies of the Faculty of Arts in Zagreb. This paper presents the course of its formation, initial ideas about postgraduate archival science studies, the HERITAGE LIVE project, joint archival meetings and conferences held on this topic, and the postgraduate study of archival science.

Key words:

postgraduate studies of archival science, education, EU project Heritage Live, Archival Association of Slovenia, Croatian Archival Society, Koper, zagreb

UVOD

Današnja družba in okolje, v katerem živimo, se spreminjata izrazito hitro in pred nas ter interesne skupine postavljata nove in zahtevne izzive, ki jih lahko obvladujemo tudi s pomočjo pridobljenih lastnih izkušenj, katere lahko nadgradimo in razvijamo v nova znanja. Deveto poglavje Kodeksa etike za arhiviste govori o stalnem izpopolnjevanjem arhivskega znanja in razširjanju izsledkov raziskav ter pridobljenih izkušenj.

Nekateri ugledni slovenski arhivski strokovnjaki se že daljše obdobje zavzemajo za podiplomski študij arhivistike. Ob tem so se pojavljali dvomi o upravičenosti

---

* Mirjana Kontestabile Rovis, arhivska svetovalka, Pokrajinski arhiv Koper, Kapodistriassov trg 1, 6000 Koper, Slovenija.

takega študija, saj so arhivisti maloštevilni, hkrati pa so nekatere bližnje stroke takemu študiju zelo nenaklonjene. Dr. Peter Pavel Klasinc je v okviru Mednarodnega inštituta Maribor - Trst že leta 1996 organiziral mednarodno arhivsko šolo, danes v sklopu inštituta deluje kot Jesenska arhivska šola. Izobraževanju arhivistov je bila namenjena tudi 16. konferenca CITRA na Malti novembra 2010 in tudi del arhivske konference v Ženevi leta 2010.

Ideja slovensko-hrvaškega sodelovanja na področju podiplomskega študija je bila prvič neformalno omenjena na posvetovanju v Tuhelju 16. maja 2008. Za pobudo sta se zavzela dr. Aleksander Panjek s Fakultete za humanistične študije Koper in dr. Hrvoje Stančić s Filozofske fakultete Zagreb. Arhivsko društvo Slovenije in Hrvaško arhivistično društvo sta to idejo podprla. Podiplomski študij arhivistike, kot evropski študij, naj bi bil namenjen širši jugovzhodni Evropi. Taka praksa študija, ki je namenjen več državam, je povsem običajna tudi drugod po svetu. Za snovanje programa je bil temelj EU-projekt HERITAGE LIVE, ki je v DS 3 finančno podprl nastanek programa podiplomskega študija arhivistike, katerega naj bi izvajali obe fakulteti.

Nastajajoči študij je usmerjen k trajnostnemu razvoju in kakovosti stroke. Za zagotavljanje trajnostnega razvoja so pomembne vrednote, kot so znanje (trajnostnega razvoja si ne moremo predstavljati brez znanja na katerem koli področju, predvsem pa ne gre brez povezovanja znanja, izmenjave izkušenj, sodelovanja ...), upoštevanje in poznavanje pravnih norm ter upoštevanje etičnih meril (vseh razmerij v družbi ni mogoče zajeti s pravnimi normami).

PROJEKT HERITAGE LIVE

Univerza na Primorskem je kot vodilni partner prijavila v projektu HERITAGE LIVE - Živa, oživljena, doživeta kulturna dediščina, OP IPA Slovenija - Hrvaška 2007-2010, SI-HR Instrument za predpristopno pomoč, INTERREG in PHARE v sklopu DS 3 in DS 4 pripravo podiplomskega študija arhivistike. V projektu nastajanja podiplomskega študija arhivistike kot vodilni partner deluje Univerza na Primorskem, kot sodelujoči partnerji pa delujejo Arhivsko društvo Slovenije, Hrvaško arhivistično društvo, Filozofska fakulteta Zagreb in kot pridružena partnerja Arhiv Republike Slovenije ter Pokrajinski arhiv Koper.

Arhivsko društvo Slovenije je prijavilo dve slovensko-hrvaški konferenci, Hrvaško arhivistično društvo pa eno konferenco. Univerza na Primorskem je kot vodilni partner predlagala, da arhivisti sodelujemo pri snovanju podiplomskega programa. Avgusta 2009 je bil EU-projekt izbran, potrebne so bile dopolnitve. Marca 2010 je bila podpisana pogodba med sodelujočimi partnerji.

Primarni namen projekta "**Heritage LIVE - Živa, oživljena, doživeta kulturna dediščina**" OP IPA 2007-2010 je dvig kakovosti dela in krepitev znanja na področju prepoznavanja, ohranjanja in predstavitve različnih priznanih oblik kulturne dediščine na slovensko-hrvaškem čezmejnem območju. To projekt uresničuje s formalnimi in neformalnimi oblikami izobraževanja in usposabljanja projektnih partnerjev ter ciljnih skupin, ki vključujejo povečevanje uporabe informacijskih tehnologij. Projekt je razdeljen na delovne sklope, ki omogočajo realizacijo njegovih posameznih ciljev.

DS (delovni sklop - work package) 1 je namenjen vodenju in upravljanju projekta. V to dejavnost so v obliki projektnega odbora vključeni vsi partnerji in

zunanji izvajalci, ki so na ta način sodelovali pri koordinaciji in spremljali izvajanje projekta.

DS 2 obravnava obliko žive dediščine, in sicer tradicionalne kulturne prireditve in praznike na čezmejnem območju. Izvedena je bila analiza prireditev, ki temeljijo na pristnem lokalnem kulturnem izročilu, izdelane so bile strokovne smernice za krepitev avtentičnosti kulturnih prireditev, ter izveden izbor prireditev, ki najbolj ustrezajo in ovrednotijo kulturno izročilo. Slednje bodo pri njihovi izvedbi dodatno podkrepljene in obogatene na podlagi izdelanih strokovnih smernic, neformalnih oblik izobraževanja ter zmogljivosti projektnih partnerjev in organizatorjev.

DS 3 vzpostavlja formalne oblike izobraževanja na področju ohranjanja, varovanja in vrednotenja kulturne dediščine z informacijskimi tehnologijami. Poleg fakultet so pri oblikovanju programa aktivno sodelovali partnerji in končni uporabniki tega znanja, to so ustanove za hranjenje in varovanje kulturne dediščine, kar posebej velja za arhivske zbirke, ki so v obmejnem območju pomanjkljivo valorizirane in dostopne, a hranijo zaklade čezmejnega pomena.

DS 4 je namenjen informiranju javnosti in posebej ciljnih skupin o dejavnostih, ciljih in rezultatih projekta. Organizirane so bile tri konference, več srečanj in delavnic, na katerih so se obravnavale teme in vprašanja, ki jih obravnava projekt, ter strokovna ekskurzija za organizatorje prireditev. Napravljen bo priročnik in študija ter pripravljena spletna stran projekta, kjer bodo objavljene informacije o projektu in izobraževalno gradivo, ki bo nastalo v sklopu projekta.

Projekt HERITAGE LIVE prispeva k ciljem, opredeljenim v Operativnem programu Slovenija - Hrvaška. Glavni cilj projekta je ohranjanje in oživljanje kulturne dediščine in s tem krepitev identitete, krepitev in razvoj znanja in orodja za ohranjanje, oživljanje in predstavitev kulturne dediščine; večanje sinergijskih učinkov s skupno promocijo skupne kulturne dediščine; krepitev medkulturne izmenjave, mobilnost strokovnjakov ter čezmejno sodelovanje in predvsem vključevanje kulturne dediščine k virom za razvoj čezmejnega območja.

Arhivsko društvo Slovenije in širša arhivska javnost so v projektu sodelovali v delovnem sklopu (DS) 3, kjer je nastajal študij arhivistike, in delovnem sklopu (DS) 4 z organizacijo in soorganizacijo treh slovensko-hrvaških arhivskih konferenc.

KONFERENCE IN SREČANJA

Arhivsko društvo Slovenije je izvedlo prvo slovensko-hrvaško konferenco kot del 24. arhivskega zborovanja v Dolenjskih Toplicah, katerega glavna tema je bilo izobraževanje arhivskih delavcev. V ta namen so bili iz tujine povabljeni vrhunski strokovnjaki iz Nizozemske, Avstrije, Poljske in Hrvaške, ki se na področju arhivistike ukvarjajo z izobraževanjem in njegovim razvojem. S tujimi strokovnjaki smo navezali stike in dobili vpogled v prakso izobraževanja arhivistov v tujini. Dr. Peter Horsman z Univerze v Amsterdamu je predstavil razvoj arhivskega poklica pred nekaj desetletji in v današnjem času, dregnil je tudi v odnos med zgodovino in arhivistiko. Podal je pregled ključnih avtorjev, ki so pisali o arhivski teoriji. Arhivistika je veliko več kot le zlaganje gradiva v škatle, urejanje in popisovanje, v arhivih so potrebne tri vrste zanj temeljnih znanj, znanje o uporabnikih in znanje o postopkih. Poklic arhivista ne more mimo vseživljenjskega izobraževanja, slednji je pravzaprav sestavni del vsakdanjega dela arhivista. Dr. Aleksander Hecht iz Univerze na Dunaju je predstavil univerzitetno izobraževanje avdiovizualnih arhivistov v Avstriji, predvsem podiplomskega študija arhivistike na Univerzi na Dunaju. V predavanju je opisal vpliv

digitalizacije na arhivistiko in nova znanja, s katerimi se srečujejo arhivisti, poudaril je tudi pomen jezika, saj arhivistov ni veliko in če ne obvladajo vsaj en svetovni jezik, je to za njih ovira. Dr. Hrvoje Stančić s Filozofske fakultete Zagreb je predstavil analizo strukture dodiplomskega, podiplomskega in doktorskega študija informacijskih znanosti, v okviru katerih poteka tudi študij arhivistike. Hanna Krajewska je predstavila dodiplomsko in podiplomsko izobraževanje arhivistov na Poljskem. Mednarodno arhivistično šolo v Trstu je predstavil njen slušatelj Mitja Sadek iz Zgodovinskega arhiva Ljubljana enota Novo Mesto.

Druga slovensko-hrvaško arhivska konferenca v okviru projekta HERITAGE LIVE o podiplomskem študiju arhivistike je potekala od 9. do 10. septembra 2010 na Otočcu. V uvodu je konferenco med drugimi pozdravil Ivan Sabolić iz Veleposlaništva Republike Hrvaške. V prvih dveh referatih sta Jože Škofljanec in Vlatka Lemić predstavila trenutno stanje in probleme arhivistike v Sloveniji in Hrvaški. Hedvika Zdovc je predstavila pridobivanje strokovnih nazivov, referat Usklajevanje statusa arhivistov Republike Hrvaške z ostalimi kolegi iz EU Deane Kovačec pa je predstavila Ivana Prgin. V popoldanskem delu je Jože Škofljanec predstavil, katere vsebine so z vidika arhivistov in arhivistike del podiplomskega študija arhivistike. Dr. Aleksander Panjek in dr. Irena Lazar z Univerze na Primorskem sta predstavila pripravo na doktorski študij arhivistike. Med predavanji in po njih je potekala živahna debata udeležencev. Naslednji dan je dr. Hrvoje Stančić podal referat o e-državnih institucijah in vlogi e-arhivistov. Branko Goropevšek pa je predstavil formalno in neformalno izobraževanje v bibliotekarski stroki v Sloveniji. Nato je sledila delavnica o vseživljenjskem izobraževanju v arhivistiki, predstavitev portala Heritage Live in zaključek konference z okroglo mizo, ki jo je vodil Darko Rubčić. Na konferenci je bilo 50 udeležencev iz Slovenije in Hrvaške ter nekaj gostov iz tujine. Na konferenci in okrogli mizi je potekala živahna izmenjava mnenj o trenutnem stanju arhivistike in pogledih o tem, kaj je potrebno narediti, da se bo stroka razvijala.

Tretjo slovensko-hrvaško arhivsko konferenco je organiziralo Hrvaško arhivistično društvo z ostalimi partnerji, nosilna tema je bila Arhivisti v elektronskem okolju. Konferenca je potekala od 19. do 20. maja 2011 v Mariji Bistrici na Hrvaškem. Po uvodnih pozdravih je Mislav Cimprić predstavil spletno stran projekta Heritage live, dr. Hrvoje Stančić je predstavil izkušnje pri načrtovanju IPA-projektov in projekt Heritage live. Dr. Mirta Baranović je predstavila referat z naslovom Dediščina za vse čase, popoldne pa je vodila delavnico Kako zagotoviti dolgoročno hrambo elektronskega gradiva. Dr. Maja Gombač je predstavila referat Izzivi prevzemanja arhivskega gradiva v elektronski obliki. Suzana Grubešić je predstavila postopke digitalizacije v Hrvaškem državnem arhivu ter pripravila delavnico z naslovom Upravljanje z digitalnim repozitorijem Hrvaškega državnega arhiva. Vse te teme so pomembne pri nastanku programa podiplomskega študija, predvsem upravljanja dediščine z informacijskimi orodji.

Zadnji dan konference sta Dražen Božić in Božo Zeba z Državnega urada za e-Hrvaško predstavila e-Arhiv uprave, omrežene v računalniškem oblaku. Referat dr. Alenke Nemeč z Ministrstva RS za javno upravo z naslovom Slovenska in EU-strategija razvoja e-uprave je podal dr. Jože Škofljanec. Dr. Mojca Šorn je predstavila portal zgodovine Slovenije Sistory, Srečko Maček in Robert Ožura sta predstavila portal KAMRA - portal digitalizirane kulturne dediščine slovenskih pokrajin. Sejdalija Gušić iz Zgodovinskega arhiva Sarejevo je predstavil digitalizacijo fonda Hadži-Sinanova tekija. V razpravi so se slušatelji konference strinjali, da so bili referati izredno kvalitetni in so z več vidikov predstavili e-arhive, digitalizacijo in upravljanje dokumentarnega gradiva z informacijskimi orodji.

Arhivsko društvo Slovenije je v sodelovanju z vsemi slovenskimi arhivi - Arhivom Republike Slovenije, Zgodovinskim arhivom Celje, Zgodovinskim arhivom Ptuj, Pokrajinskim arhivom Maribor, Pokrajinskim arhivom Koper, Pokrajinskim arhivom Nova Gorica in Zgodovinskim arhivom Ljubljana - ter Univerzo na Primorskem organiziralo srečanje 7. aprila 2010 v Arhivu Republike Slovenije, kjer smo predstavili projekt HERITAGE LIVE, vsak arhiv je predstavil svoje videnje podiplomskega študija arhivistike. Dogovorili smo se, da se pisni predlogi posredujejo Jožetu Škofljanecu. Jože Škofljanec je te predloge zbral in pripravil osnovna izhodišča, iz katerih izhaja, da je doktorski študij arhivistike potrebno jasno ločiti od 1. in 2. bolonjske stopnje študija ter vseživljenjskega izobraževanja. Študijski program naj bo zasnovan tako, da bodo rezultati aplikativni oz. da bi temeljili ali celo izhajali iz spoznanj, pridobljenih pri strokovnem delu, in da ne bi vzpodbujal zgolj teoretičnih razprav. Predmetnik naj bo zastavljen na način, da bo za vsa področja znanstvenega dela v povezavi z arhivskim gradivom mogoče določiti nosilni predmet.

PODIPLOMSKI ŠTUDIJ ARHIVISTIKE

Izr. prof. dr. Irena Lazar z Univerze na Primorskem je na omenjenem skupnem sestanku aprila 2010 orisala predlog podiplomskega doktorskega študija arhivistike. Študij naj bi trajal 3 leta in imel 180 točk. Vsi predmeti so enako kreditirani, s 15 točkami. Arhivisti so opozorili na problematiko poimenovanja doktoranda in vztrajali pri tem, da je v titulu omenjena arhivistika. Dr. Lazarjeva je pojasnila, da glede naziva obstajata dve možnosti, poimenovanje po programu ali po modulu programa. Pojasnila je tudi način vpisa. Vsi, ki imajo končano VII. stopnjo izobrazbe, lahko neposredno vpišejo novi bolonjski doktorat. Tisti, ki imajo magisterij opravljen ali ga še pripravljajo, lahko zaprosijo za priznavanje nekaterih opravljenih vsebin. Arhivisti so predlagali, da se jim prizna določena kvota točk.

Skozi nastajanje programa 3. stopnje arhivistike je doktorat postal evropski in mednarodni. Zasnovan je interdisciplinarno, saj združuje vsebine arhivistike in upravljanja kulturnih virov s področjem informatike. Študent lahko izbira vsebine oz. predmete obeh smeri, in sicer med Upravljanjem kulturnih virov z informatiko in med Arhivistiko z informatiko. Predvidena je delitev študija na tri module, skupni modul je informatika, drugi modul je arhivistika in tretji modul upravljanje kulturnih virov. Študent arhivistike mora izbrati vsaj tri predmete iz modula arhivistika. V prvem letniku ima en obvezni predmet, nato pa izbere 5 izbirnih predmetov, eden je lahko zunanji izbirni predmet. V drugem letniku izbere tri izbirne predmete, eden je lahko zunanji. Obveznosti 4. semestra v skladu z določili Evropskega doktorata študent opravi v tujini. Ostale točke pridobi z raziskovalnim delom v obliki objave znanstvenega članka ter pripravo dispozicije doktorske disertacije. Študent arhivistike lahko izbira tudi predmete iz smeri Upravljanje z informacijami in znanjem. Tretje leto je namenjeno pripravi doktorske disertacije.

Pregled obveznega in izbirnih (priporočenih) predmetov iz modula arhivistika:

- Obvezni predmet je *Upravljanje z informacijami in znanjem*, ki zagotavlja pregled znanja, načel in organizacije upravljanja z informacijskim znanjem. Predstavljeni bodo standardi za informacije in znanja. Predmet je usmerjen k dvigu zavesti o pomenu evropskega koncepta družbe znanja, semantične interoperabilnosti pri upravljanju in organizacij informacij.

- Predmet *Temelji arhivistike* podaja predvsem kritični pregled s področja razvoja arhivistike v samostojno znanstveno disciplino, temelje, izvor in razvoj arhivskih načel, pomen varovanja arhivskega gradiva, poznavanje specifične zvrsti gradiv. Podaja mednarodno uveljavljenih teoretskih razprav obravnava tudi specifično srednjeevropskega in posebej slovenskega prostora.
- Predmet *Znanstvene metode v arhivistiki* podaja kritični pregled in prerez najnovejših dognanj s področja obravnavanja arhivskega gradiva, ki se pojavlja tako v klasični kot tudi v elektronski obliki na podlagi znanstvenih metod.
- Predmet *Arhivi in pravno varstvo* podaja kritični pregled s področja pravnega varovanja arhivskega gradiva ter poznavanje načinov, ki jih nudi pravo za dobro in učinkovito varovanje dokumentarnega in arhivskega gradiva. Podaja različne primere evropskih pravnih ureditev varovanja dokumentarnega in arhivskega gradiva ter obravnava uspehe in pomanjkljivosti le-teh. Prav tako predmet predstavlja mednarodna in evropska priporočila glede dostopa in pravnega varstva gradiva.
- Predmet *Materialno varovanje arhivskega gradiva* podaja pregled s področja materialnega varovanja arhivskega gradiva, poznavanje specifične zvrsti gradiva in materialov, ki ga sestavljajo. Podaja mednarodno uveljavljene dobre prakse na področju klimatskih pogojev hrambe, konstrukcije arhivskih depojev, razstavljanja, konzerviranja, uporabe, nadomestnih kopij in zakonodaje s tega področja.
- Predmet *Ohranjanje avtentičnosti elektronskega gradiva* seznanja študente s problematiko ohranjanja gradiva v elektronski obliki in problematiko ohranjanja avtentičnosti arhivskega gradiva. Pojasnjene bodo tehnologije, ki so primerne za integracijo v sistem ohranjanja elektronskih gradiv.
- Predmet *Informacijske potrebe uporabnikov* omogoča spoznavanje soodvisnosti sprememb v informacijskih okoljih ter pridobivanje sposobnosti razumevanja zgodovinskih in sodobnih dimenzij dožemanja uporabnikov ter uporabniških potreb v informacijskih znanostih.
- Predmet *Projektni management v arhivistiki* prinaša izobraževanje s področja projektnega upravljanja, pripravo projektne dokumentacije ter metodologijo upravljanja in vodenja projektov.

Izbirni (priporočeni) predmeti sklopa Upravljanje kulturnih virov z informatiko, med katerimi lahko izbira tudi študent arhivistike, so: Kulturni viri in sonaravni razvoj, Upravljanje kulturne dediščine, Konservatorstvo arhitekturne dediščine, Primerjalno pravno varstvo kulturne dediščine, Analiza in prezentacija dediščine z GIS in 3D-tehnikami, Indeksiranje na področju dediščine in arhivistike ter Digitalizacija kulturne dediščine.

Hkrati s programom evropskega doktorata arhivistike je nastal tudi modul 2. stopnje arhivistike kot del bolonjskega magistrskega študija zgodovine. Diplomant pridobi naziv magister zgodovine, v prilogi k diplomi pa bo navedeno, da je opravil predmete s *področja arhivistike*. Obvezni predmeti modula arhivistike so Teorija zgodovinopisja, Antika - izbrana poglavja, Srednji vek, Novi vek in Sodobna zgodovina. Izbirni predmeti modula 2. stopnje so: Temelji arhivistike, Temelji pravne varnosti in arhivsko gradivo, Materialno varovanje, Strokovna obdelava arhivskega gradiva, Valorizacija in prezentacija arhivskega gradiva, Upravljanje z arhivi v

pisarniškem poslovanju, Digitalizacija in upravljanje z digitalnimi projekti, Digitalni arhivi in dolgoročno hranjenje e-gradiva, Načrtovanje in oblikovanje sistemov za upravljanje e-gradiva, Pravna zgodovina, Paleografija in diplomatika, Temeljni muzeologije.

Oba programa, evropski doktorski in modul študija na 2. stopnji, bosta v začetku leta 2012 oddana v akreditacijo na NAKVIS. Po akreditaciji bo oba programa študija arhivistike pričela izvajati Univerza na Primorskem, v sodelovanju s predavatelji Filozofske fakultete Univerze v Zagrebu.

ZAKAJ ŠTUDIJ ARHIVISTIKE?

Institucije in njihovo delovanje določajo zakoni in predpisi ter "administrativna mreža", kjer se prepletajo zaposleni, stranke ter institucije, ki v svojem delovanju in interakciji sooblikujejo klimo institucionalnega delovanja v državi ter na mednarodnem področju. Delovanje institucij je še posebej pomembno v obdobjih krize, ko pomagajo državi pri krhkem okrevanju ekonomije. Sodobni imperativ delovanja, ko je spreminjanje pogojev delovanja stalnica, vnaša drugačen nabor vrednot in načinov upravljanja ne le v zasebni sektor, temveč tudi v javno upravo. Institucije morajo družbeno okolje, v katerem želijo delovati, tudi aktivno soustvarjati. Javnopravne osebe, osebe zasebnega prava ter podjetja morajo s sprejetjem standardov, ki omogočajo kakovost, vzpostaviti sistem obvladovanja dokumentacije. Kakovostno delovanje institucij je tesno povezano z urejenim dokumentarnim poslovanjem ter urejenimi stalnimi zbirkami. Na tem področju ima arhivistika veliko izkušenj in znanj, ki jih lahko razvija. Tak način delovanja arhivske stroke, ki je namenjen razvoju lastne stroke, hkrati pa omogoča kakovostnejše delovanje institucij in podjetij, lahko tesno povežemo s trajnostnim razvojem in kvaliteto, ki postajata imperativ današnjega sveta in hkrati lastne stroke.

SUMMARY

POSTGRADUATE STUDIES OF ARCHIVAL SCIENCE IN SLOVENIA: HERITAGE LIVE PROJECT

There have been two conferences focusing on the education in the field of archival science; the first one CITRA in Malta in 2009, and the second one ICA in Geneva in 2010. There is a lot of attention dedicated to the education of archivists also in Slovenia where initiatives for a postgraduate study of archival science have already arisen.

Aleksander Panjek, PhD, from the University of Primorska and Hrvoje Stančić, PhD, from the Faculty of Arts in Zagreb undertook the initiative to create a postgraduate study in archival science through EU projects. The Archival Association of Slovenia and the Croatian Archival Society have joined the EU project HERITAGE LIVE - Live, revived and experienced cultural heritage OP IPA 2007-2012. Within this project, the programme of postgraduate study of archival science has been created as an European study, which is supposed to be carried out at the University of Primorska in cooperation with the Faculty of Arts in Zagreb.

The main objective of the project is to preserve and revitalise the cultural heritage and consequently strengthen the identity. One of the objectives is also to

enhance and develop the knowledge and tools for the preservation, revival and presentation of cultural heritage. We also want to strengthen cultural exchanges, the mobility of experts, cross-border cooperation, and in particular, the integration of cultural heritage into the resources for the development of cross-border area. The project fulfils these objectives through formal and informal education, which includes an increased use of information technologies.

The Archival Association of Slovenia organised three conferences on the topic of postgraduate studies of archival science in cooperation with the Croatian Archival Society - in Dolenjske Toplice in 2009, Otočec in 2010 and Marija Bistrica in 2011. The conferences focused on the history of education in the field of archival science, on the education at different levels (graduate, postgraduate), on foreign practices in this area, and on the education, which takes place during the work process. In doing so, a number of questions arose about the education content and its imperfections. Common questions were also how to upgrade the basic education, how to exchange experiences and how to achieve the best results with the help of education and by working with archival holdings. Lectures were held by distinguished foreign experts in the field of archival science. The archivists and other interested public were actively involved in the proposals regarding the postgraduate study programme of archival science.

The doctorate (PhD) degree has been recognised on the European level through the creation of the 3rd stage of the archival science study programme. It is an interdisciplinary programme because it combines contents from archival science and cultural resources management with the area of informatics. Students can choose between these two programmes, namely Management of Cultural Resources with Informatics and Archival Science. The common study is divided into three modules, the common one is Informatics, the second one is Archival Science, and the third one Management of Cultural Resources. In the first year the compulsory subject is called Information and Knowledge Management. Students then choose 5 elective subjects; one of them can be an external elective subject. In the second year students select three elective subjects, one may be external. The other points are obtained through research work in the form of the publication of a scientific article, and through the preparation of a doctoral (PhD) dissertation outline. Archival Science students can also choose subjects from the programme Information and Knowledge Management. The third year is intended to prepare the dissertation. Elective subjects in Archival Science are Foundations of Archival Science, Scientific Methods in Archival Science, Archives and Legal Protection, Physical Safeguarding, Authenticity Preservation of Electronic Documents, Users' Information Needs, and Archival Science Project Management.